

● **Meerkeuzevragen**

Schrijf alleen de hoofdletter van het goede antwoord op.

SOCIALE ZEKERHEID EN VERZORGINGSSTAAT IN NEDERLAND

+

ONTWIKKELING VAN DE GEZONDHEIDSZORG IN NEDERLAND

- 1p ● 1 Van wie kregen arme mensen na 1854 ondersteuning?
A van de gemeentelijke overheid en de landelijke overheid
B van de landelijke overheid en liefdadigheidsinstellingen
C van liefdadigheidsinstellingen en de gemeentelijke overheid
- 2p ○ 2 Vanaf 1870 kwamen er in Nederland steeds meer fabrieken. In deze fabrieken gingen veel kinderen werken.
→ Geef één argument van een **voorstander** en één argument van een **tegenstander** van kinderarbeid in fabrieken.
Doe het zo:
voorstander: ... (geef één argument)
tegenstander: ... (geef één argument)
- Gebruik bron 1, 2, 3 en 4.*
- 2p ○ 3 In bron 1 is te zien dat **in 1890** het sterftcijfer onder kinderen jonger dan 1 jaar **hoog** was. De teksten van bron 2, 3 en 4 geven een mogelijke oorzaak voor dit hoge sterftcijfer.
→ Geef van twee bronnen aan om welke oorzaak het gaat.
Doe het zo:
bron ..., oorzaak: ...
bron ..., oorzaak: ...
- Gebruik nogmaals bron 1, 2, 3 en 4.*
- 2p ○ 4 In bron 1 is te zien dat **na 1890** het sterftcijfer onder kinderen jonger dan 1 jaar **daalt**.
→ Welke twee teksten geven een mogelijke oorzaak voor de daling van het sterftcijfer?
Geef per bron aan om welke oorzaak het gaat.
Doe het zo:
bron ..., oorzaak: ...
bron ..., oorzaak: ...
- Gebruik nogmaals bron 1, 2, 3 en 4.*
- 1p ○ 5 → Welke veranderende rol van de overheid ten aanzien van de volksgezondheid is uit de bronnen af te leiden?
Doe het zo:
De rol van de overheid was eerst ... en later ...
- Gebruik bron 2.*
- 1p ● 6 Waarom veranderden de liberalen hun beleid ten aanzien van de Amsterdamse watervoorziening?
A Ze vonden dat de overheid medeverantwoordelijk was voor schoon drinkwater.
B Ze vonden dat de overheid niet verantwoordelijk was voor schoon drinkwater.
C Ze vonden dat particuliere waterleidingbedrijven als enige verantwoordelijk waren voor schoon drinkwater.
D Ze vonden dat particuliere waterleidingbedrijven geen verantwoordelijkheid hadden voor schoon drinkwater.

- Gebruik bron 5.*
- 2p ○ 7 Op de tekening is op de voorgrond een fabrieksdirecteur te zien met op de achtergrond een aantal arbeiders. De tekenaar komt op voor de arbeiders.
→ Leg met behulp van **twee** beeldelementen uit hoe te zien is dat de tekenaar opkomt voor de arbeiders.
- Gebruik bron 6, 7 en 8.*
- 1p ○ 8 De drie bronnen hebben te maken met uitbreiding van het kiesrecht.
→ In welke bron is te zien dat kiesrecht voor de arbeiders een middel in de strijd is om meer macht te krijgen? Verklaar je antwoord met behulp van de bron.
Doe het zo:
in bron ... (schrijf een nummer op), omdat ... (geef een verklaring)
- Gebruik bron 9 en 10.*
- 1p ○ 9 In beide bronnen is een politieke opvatting rond 1900 te herkennen.
→ In welke bron is een **liberale** opvatting te herkennen? Verklaar je antwoord met behulp van de bron.
Doe het zo:
liberale opvatting: ... (bron 9 / 10), want ...
- Gebruik nogmaals bron 9 en 10.*
- 1p ○ 10 → In welke bron is een **sociaal-democratische** opvatting te herkennen? Verklaar je antwoord met behulp van de bron.
Doe het zo:
sociaal-democratische opvatting: ... (bron 9 / 10), want ...
- Gebruik bron 11.*
- 1p ● 11 Het Nationaal Crisis Comité was in de jaren dertig opgericht om slachtoffers van de economische crisis te helpen.
Waarom vond men het nodig zo'n comité op te richten?
A omdat de overheid alleen de rijke mensen hielp die werkloos geworden waren tijdens de crisis
B omdat de overheid de mensen van het crisiscomité te weinig loon betaalde
C omdat de overheid teveel belasting vroeg van de werkloze bevolking
D omdat de overheid weinig steun gaf aan de slachtoffers van de economische crisis
- 1p ● 12 Welk besluit nam de overheid om de ergste armoede in de jaren dertig te bestrijden?
A De overheid gaf subsidies aan het bedrijfsleven en kleine ondernemingen.
B De overheid gaf veel werklozen een kleine uitkering en zette werkverschaffingskampen op.
C De overheid ging regelmatig met werkgevers en werknemers overleggen om de economische crisis te bestrijden.
D De overheid verhoogde de lonen en uitkeringen tijdens de economische crisis.
- Gebruik bron 12.*
- 1p ○ 13 De bron gaat over de aanpak van de economische crisis in Nederland. De tekenaar heeft kritiek op de politiek van de regering Colijn.
→ Welke kritiek heeft de tekenaar?

- Gebruik bron 13.*
- 2p ○ 14 Een invulopdracht over het Jordaanoproer:
- 1 In Amsterdam werd in 1934 de steun verlaagd, omdat ... (**de werkgelegenheid / het aantal werklozen**) ... toenam.
 - 2 Het Jordaanoproer was een ... (**oorzaak / gevolg**) ... van de aanpassingspolitiek van de regering.
 - 3 Dit oproer was ... (**wel / niet**) ... kenmerkend voor de houding van de Nederlandse bevolking tegenover de aanpassingspolitiek van de regering.
- Kies telkens uit de twee mogelijkheden.
- Doe het zo:*
- 1 ... (kies uit: de werkgelegenheid / het aantal werklozen)
(enz. voor 2 en 3)
- Gebruik bron 14 en 15.*
- 2p ○ 15 → Leg per bron uit of die wel of niet kenmerkend is voor de crisisjaren in Nederland.
Verklaar je antwoord.
- Doe het zo:*
- Bron 14 is ... (wel / niet) kenmerkend, want ...
Bron 15 is ... (wel / niet) kenmerkend, want ...
- 1p ● 16 Welke uitspraak over de tijd van de wederopbouw is juist? Het harmoniemodel was voor de economische ontwikkeling
- A gunstig, omdat het voor arbeidsonrust zorgde.
 - B gunstig, omdat het voor arbeidsrust zorgde.
 - C ongunstig, omdat het voor arbeidsonrust zorgde.
 - D ongunstig, omdat het voor arbeidsrust zorgde.
- Gebruik bron 16.*
- 1p ○ 17 Stel, je onderzoekt de geschiedenis van de sociale wetgeving in Nederland. Je hebt deze bron gevonden en je trekt daaruit de conclusie: 'Vóór 1947 was er nog geen sociale wetgeving'.
- Is deze conclusie **juist** of **niet juist**? Verklaar je antwoord.
- Doe het zo:*
- De conclusie is ... (juist / niet juist), want ... (geef een verklaring).
- 1p ○ 18 Begin jaren tachtig werd er voor het eerst melding gemaakt van de dodelijke ziekte aids. De ziekte wordt onder andere overgebracht door seksuele contacten en heeft inmiddels tot vele dodelijke slachtoffers geleid.
- Wat vind jij: moet de overheid zich **wel** of **niet** bezig houden met de aids-problematiek? Geef jouw mening met één argument.
- Doe het zo:*
- Ik vind dat de overheid zich hiermee ... (wel / niet) moet bezig houden, want ... (geef één argument).
- Gebruik bron 17.*
- 2p ○ 19 De ontwikkeling van steeds minder werkenden per uitkeringsgerechtigde heeft voor werkenden én uitkeringsgerechtigden nadelige gevolgen.
- Geef voor beide groepen een mogelijk nadelig gevolg.
- Doe het zo:*
- mogelijk nadelig gevolg voor werkenden: ...
mogelijk nadelig gevolg voor uitkeringsgerechtigden: ...

- 1p **20** De gezondheidszorg is erg duur geworden. Daarom wil de overheid iets veranderen aan het systeem van ziektekostenverzekeringen. Alleen de meest noodzakelijke voorzieningen worden opgenomen in een standaard ziektekostenverzekering. Voor aanvullende voorzieningen moet een hogere eigen bijdrage betaald worden.
→ Vind jij dat de overheid verder moet gaan met de bovenstaande aanpassingen óf dat de overheid moet zorgen voor één volledige ziektekostenverzekering voor iedereen? Schrijf één argument op bij jouw standpunt.

Doe het zo:

Ik ben er vóór dat de overheid verder gaat met deze aanpassingen, omdat ... (geef één argument).

of

Ik ben er vóór dat de overheid zorgt voor één volledige ziektekostenverzekering voor iedereen, omdat ... (geef één argument).

DE KOUDE OORLOG

+

NEDERLAND EN DE VERENIGDE STATEN NA DE TWEEDE WERELDOORLOG

Gebruik bron 18.

- 2p ○ 21 Hieronder staan enkele beweringen:
- 1 De atoombom speelde een belangrijke rol in de nieuwe machtsverhouding na de Tweede Wereldoorlog.
 - 2 Deze atoombom werd uitgevonden in Groot-Brittannië, want de bom heeft de naam van de minister-president.
 - 3 Een dergelijke bom vernielde alle gebouwen, maar was niet gevaarlijk voor mensen.
 - 4 Het gooien van deze bom op de Sovjetunie betekende het begin van de Koude Oorlog.
 - 5 In 1945 waren alleen de Verenigde Staten er in geslaagd een atoombom te maken.
- Welke **twee** beweringen zijn juist?

Doe het zo:

Bewering ... (vul een nummer in) en bewering ... (vul een nummer in) zijn juist.

- 1p ○ 22 De Verenigde Staten gaven na de Tweede Wereldoorlog met het Marshallplan financiële steun aan het verwoeste West-Europa. Dat deden ze niet alleen uit liefdadigheid en medelijden, maar óók uit eigenbelang.
- Geef één **politieke** reden waarom de Verenigde Staten Marshallhulp gaven.

- 1p ○ 23 → Geef één reden waarom het geven van Marshallhulp gunstig was voor de **economie** van de Verenigde Staten.

Gebruik bron 19.

- 2p ○ 24 → Bedenk twee onderschriften bij deze foto: één onderschrift dat kenmerkend is voor een Oost-Duitse krant in 1963 en één onderschrift dat kenmerkend is voor een West-Duitse krant uit hetzelfde jaar.

Doe het zo:

Oost-Duits onderschrift: ... (schrijf een onderschrift op)

West-Duits onderschrift: ... (schrijf een onderschrift op)

- Gebruik bron 20, 21 en 22.*
- 2p ○ 25 → Leg per bron uit wat **volgens de communisten** kenmerkend is voor de Verenigde Staten.
Doe het zo:
bron 20: ... (geef uitleg)
(enz. tot en met bron 22)
- 1p ○ 26 In 1962 ontdekten de Verenigde Staten dat Cuba zich bewapende met raketten uit de Sovjetunie.
→ Waarom was de Sovjetunie bereid om Cuba te helpen?
- Gebruik bron 23.*
- 1p ● 27 Was de verontwaardiging in de Verenigde Staten over de plaatsing van de raketten op Cuba **volgens de tekenaar** wel of niet terecht?
A niet terecht, want de Verenigde Staten bedreigden de Sovjetunie veel meer
B niet terecht, want de Verenigde Staten werden niet bedreigd
C wel terecht, want de Verenigde Staten vormden geen bedreiging voor de Sovjetunie
D wel terecht, want de Verenigde Staten werden bedreigd
- Gebruik bron 24.*
- 2p ○ 28 De tekenaar maakt gebruik van beeldelementen om zijn mening over de verhouding tussen Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog te verduidelijken.
→ Leg uit met behulp van **twee** beeldelementen hoe de tekenaar de relatie tussen Nederland en de Verenigde Staten ziet.
- 2p ○ 29 Na de Tweede Wereldoorlog is er sprake van een geleidelijke 'Amerikanisering' van de Nederlandse samenleving.
→ Geef **twee** verschillende voorbeelden van 'Amerikanisering' van de Nederlandse samenleving.
- 1p ● 30 Welke Nederlandse groepering was in de jaren vijftig sterk anti-Amerikaans?
A de communisten
B de katholieken
C de liberalen
D de protestanten
E de sociaal-democraten
- Gebruik bron 25 en 26.*
- 1p ○ 31 De opvatting van vele Nederlanders over de buitenlandse politiek van de Verenigde Staten veranderde tussen het begin van de jaren vijftig en het eind van de jaren zestig.
→ Leg uit welke verandering in opvatting heeft plaatsgevonden.
Doe het zo:
In de jaren vijftig: ... (geef uitleg)
terwijl aan het eind van de jaren zestig: ... (geef uitleg)
- Gebruik bron 27.*
- 1p ○ 32 → Geef één reden waarom de tekstschrijver zoveel kritiek had op de president van de Verenigde Staten.

- Gebruik nogmaals bron 27.*
- 1p ● 33 Waarom vonden veel oudere Nederlanders de kritiek op de Verenigde Staten onbegrijpelijk? Omdat het niet fatsoenlijk was om kritiek te geven
- A op een ander kapitalistisch land.
 - B op een groot land als de Verenigde Staten.
 - C op het land van de bevrijders.
 - D zonder andere landen om advies te vragen.
- 1p ● 34 In de jaren tachtig waren er verschillende redenen om eraan te twijfelen of de Sovjetunie nog wel een wereldmacht was.
- Welke reden is juist?
- A De blokkade van Berlijn; de Sovjetunie kon niet op tegen de Verenigde Staten.
 - B De Duitse eenwording; de Sovjetunie bemoeide zich hier niet mee.
 - C De oorlog in Afghanistan; de Sovjetunie kon deze oorlog niet winnen.
 - D Perestrojka en glasnost; de Sovjetunie werd hierdoor lid van de Europese Unie.
- Gebruik bron 28.*
- 1p ● 35 Wat wil de tekenaar duidelijk maken over de economische situatie van de Sovjetunie in de jaren tachtig?
- A Het gaat goed met de economie, omdat er veel geld aan bewapening wordt verdiend.
 - B Het gaat goed met de economie, want er zijn veel wapens aan boord.
 - C Het gaat slecht met de economie, maar door de bewapening zal het snel weer beter gaan.
 - D Het gaat slecht met de economie, omdat er veel geld aan bewapening wordt uitgegeven.
- Gebruik bron 29, 30, 31 en 32.*
- 2p ○ 36 Enkele bijschriften:
- 1 een bijdrage leveren aan de Duitse eenwording
 - 2 Er moet een einde komen aan het militair ingrijpen door de Verenigde Staten.
 - 3 Marshallhulp als oplossing voor de problemen
 - 4 militaire steun aan landen die tegen de Verenigde Staten zijn
- Welk bijschrift hoort bij welke bron?
- Doe het zo:*
- Bijschrift 1 hoort bij bron ... (vul een bronnummer in).
(enz. tot en met bijschrift 4)
- Gebruik nogmaals bron 29, 30, 31 en 32.*
- 1p ○ 37 → Zet de bronnen in de juiste tijdvolgorde: van vroeger naar later.
- Doe het zo:*
- eerst bron ... (vul een bronnummer in), dan ..., vervolgens ... en ten slotte ...
- 2p ○ 38 In 1990 kreeg Gorbatsjov de Nobelprijs voor de Vrede uitgereikt. In West-Europa vonden de meeste mensen dat Gorbatsjov deze prijs **wel** verdiende. In de Sovjetunie vonden veel mensen dat hij de prijs **niet** verdiende.
- Welk argument hadden de mensen in West-Europa en welk argument hadden de mensen in de Sovjetunie?
- Doe het zo:*
- argument in West-Europa: ... (schrijf een argument op)
argument in de Sovjetunie: ... (schrijf een argument op)

- 1p ● 39 Heeft de Duitse eenwording een bijdrage geleverd aan de politieke stabiliteit in Europa in de periode 1990-2000?
- A Ja, want de voormalige Oostbloklanden werden geleidelijk opgenomen in de Europese gemeenschap.
 - B Ja, want Duitsland ging als militair machtigste land in Europa voortaan leiding geven aan de Europese eenheid.
 - C Nee, want door de Duitse eenwording nam de spanning met andere Europese landen, zoals Frankrijk sterk toe.
 - D Nee, want Duitsland had vanwege de eenwording geen aandacht meer voor verdere Europese integratie.
- 2p ○ 40 Hieronder staan twee beweringen over de Europese Unie in de periode tussen 1990 en 2000:
- 1 Het einde van de Koude Oorlog was ... (**gunstig / ongunstig**) ... voor de **economische** ontwikkeling van de Europese Unie.
 - 2 Het einde van de Koude Oorlog was ... (**gunstig / ongunstig**) ... voor de **politieke** ontwikkeling van de Europese Unie.
- Geef bij elke bewering aan of het einde van de Koude Oorlog gunstig of ongunstig was voor de ontwikkeling van de Europese Unie. Verklaar daarna je keuze.
- Doe het zo:*
- bewering 1: gunstig / ongunstig (maak een keuze), omdat ... (geef een verklaring)
- bewering 2: gunstig / ongunstig (maak een keuze), omdat ... (geef een verklaring)

SOCIALE ZEKERHEID EN VERZORGINGSSTAAT IN NEDERLAND

+

ONTWIKKELING VAN DE GEZONDHEIDSZORG IN NEDERLAND

bron 1

sterfte van kinderen jonger dan 1 jaar in Amsterdam in de jaren 1890-1920

jaar:	sterftepercentage (%):
1890	18,5
1895	15,4
1900	14,2
1905	11,6
1910	7,8
1915	6,2
1920	4,7

bron 2

over de watervoorziening in Amsterdam (rond 1890)

In de loop der jaren kwam er steeds meer kritiek op de Duinwater-Maatschappij. De tarieven waren te hoog omdat de commissarissen er zoveel mogelijk aan wilden verdienen. De watertoevoer stopte regelmatig en het bedrijf kon tijdelijk niet genoeg water meer leveren voor het snel groeiende aantal inwoners. In de gemeentepolitiek waren intussen liberalen aan het bewind gekomen met nieuwe opvattingen. Met ingang van 1 mei 1896 nam de gemeente de Duinwater-Maatschappij over. Sindsdien werd het bedrijf Gemeentewaterleidingen genoemd.

bron 3

over krotwoningen in Amsterdam (rond 1890)

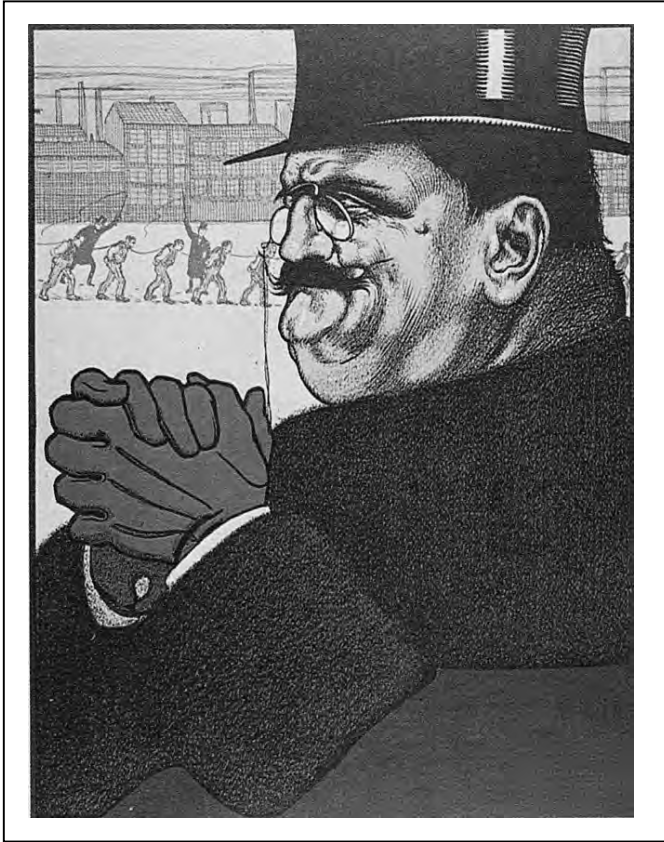
Ook de 564 krotwoningen gelegen tussen Willemsstraat, Brouwersgracht, Palmgracht en Palmdwarsstraat moeten onder de slopershamer. Dit sloppenbuurtje in de Jordaan is wel het allerellendigste voorbeeld op het gebied van het wonen. Volgens de gemeentelijke gezondheidscommissie moeten 277 woningen direct onbewoonbaar worden verklaard.

bron 4

over hygiëne in Amsterdam (rond 1890)

Het waren vooral de geneeskundig inspecteurs en de gemeentelijke artsen in de grote steden die zich ernstig zorgen maakten over de smerige toestanden: het vieze drinkwater, de vrije lozing van afvalwater en uitwerpselen in grachten en ander open water, de benauwde krotten en de mesthopen in de achterbuurten.

bron 5
een fabrieksdirecteur

bron 6
onder het nieuwe kiesrecht

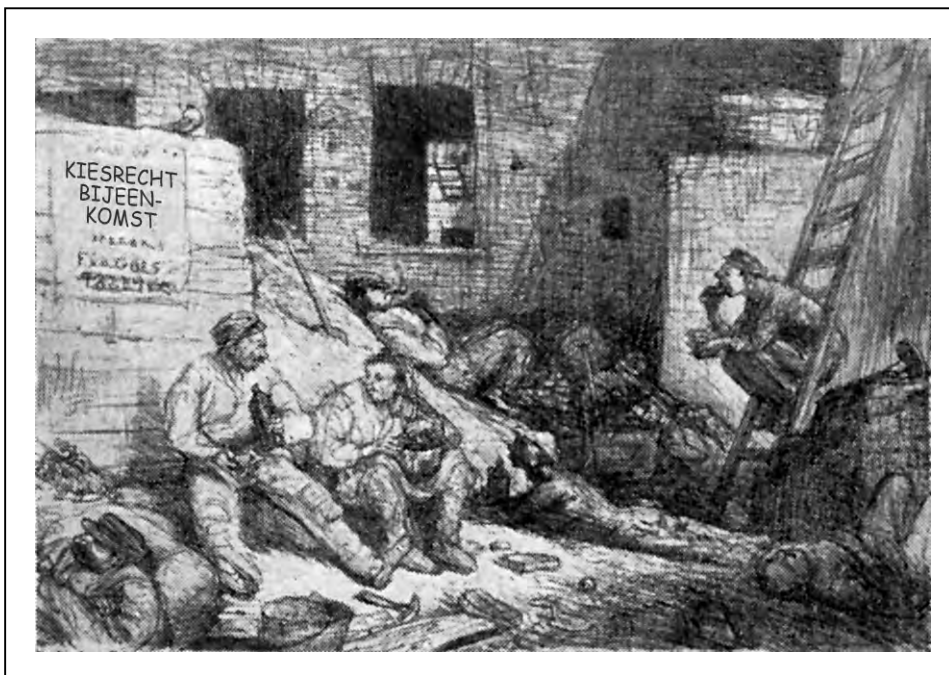

een geestelijke: 'Denk eraan dat jullie de juiste naam kiezen die ik jullie gegeven heb!'

bron 7
de stembus

bron 8
bijeenkomst voor kiesrecht

bron 9
natuurlijke vrijheid

Aan iedereen wordt het volkomen vrij gelaten om voor zijn eigen belang op te komen. Zolang hij maar rechtvaardig blijft. Hij mag iedereen beconcurreren met arbeid en kapitaal. De regering heeft niet de taak de arbeid van individuele personen te bewaken. De overheid hoeft zich slechts te beperken tot het beschermen van de maatschappij tegen geweld, het handhaven van het recht en het oprichten van openbare werken.

bron 10
over het gebruik van het kiesrecht

Het gaat erom het kiesrecht zo te gebruiken dat het propagandistische kracht heeft. Dit betekent: door bij verkiezingscampagnes en in de Kamer het woord te voeren, dringt de stem van de beweging diep door tot het volk. Met meer aanhang in het parlement breekt de mogelijkheid aan om de acties voor betere arbeidsvoorwaarden parlementair te begeleiden.

bron 11
affiche van het Nationaal Crisis Comité

bron 12

bron 13

over het Jordaanoproer in Amsterdam (1934)

Op de dag van de steunverlaging brak er tot verrassing van iedereen verzet uit. Donderdagmorgen werden er versperringen opgeworpen in de Goudsbloemstraat, de Palmstraat en de Willemsstraat. Donderdagmiddag konden de overvalauto's van de politie niet meer op tegen het verzet. Om negen uur 's avonds begonnen de arbeiders de bruggen tussen de Jordaan en de stad op te halen. Om half tien begon de politie zich terug te trekken, om tien uur was de arbeidersklasse de baas in de Jordaan.

bron 14

over een Amsterdamse wijk

We woonden toen in plan-West in Amsterdam. Als jongen ging je zwerven, hoewel je eigenlijk het meest speelde en vocht in je eigen straat. In een zijstraat woonden al die christenen van Patrimonium, die nog armer waren dan wij. Zij waren gehoorzaam en ze roken gewoon naar maffe armoe Er waren een heleboel mensen die kregen geen steun en er stonden toen veel huizen leeg. Die mensen waren eigenlijk zo'n beetje zwervers.

bron 15
over controle

De steuncontroleurs hadden het vooral op vrouwen voorzien, weduwen bijvoorbeeld. Hun bedden werden 's morgens vroeg gecontroleerd om te kijken of er soms twee mensen in hadden geslapen. We hadden een buurvrouw die inderdaad een verhouding had met een politieagent. Als er dan gecontroleerd werd, zag je die man met alleen een broek aan en met de rest van zijn uniform over zijn arm weggrennen.

bron 16
een overzicht van de sociale wetgeving vanaf 1947

1947 Noodwet Ouderdomsvoorziening
1947 Wet op de Ziekenfondsraad
1949 Werkloosheidswet
1952 Wachtgeld- en Werkloosheidsverzekeringwet
1957 Algemene Ouderdomswet
1960 Algemene Weduwen- en Wezenwet
1962 Kinderbijslagwet
1964 Wet Werkloosheidsvoorziening
1965 Algemene Bijstandswet
1966 Ziekenfondswet
1967 Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
1968 Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

bron 17
over uitkeringsgerechtigden en arbeidsongeschikten (1993)

Het grote aantal uitkeringsgerechtigden in het algemeen en arbeidsongeschikten in het bijzonder wordt gezien als een ernstig maatschappelijk probleem. In 1960 waren er 12,6 werkenden per uitkeringsgerechtigde. Nu zijn dat er 3. Veel economen vinden dat een slechte ontwikkeling.

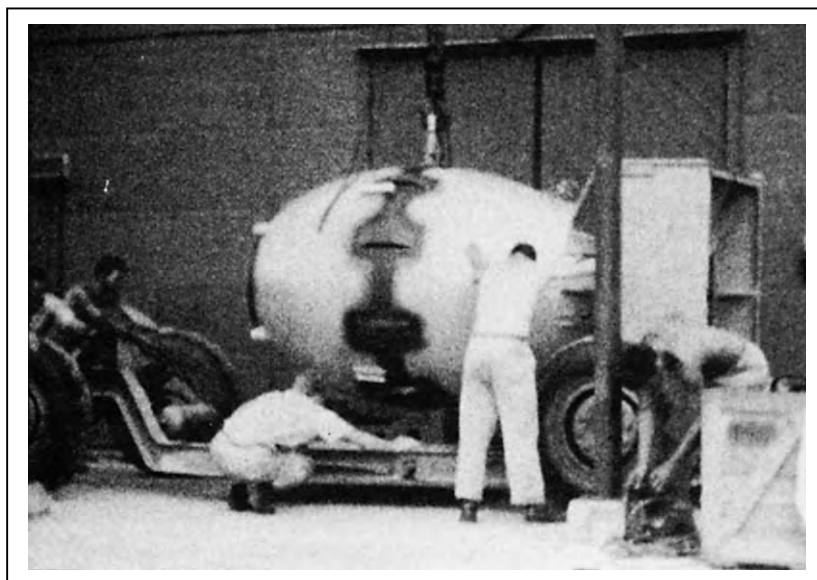
DE KOUDE OORLOG

+

NEDERLAND EN DE VERENIGDE STATEN NA DE TWEEDE WERELDOORLOG

bron 18

Dit is een foto van een atoombom. Deze bom werd op de Japanse stad Nagasaki geworpen op 9 augustus 1945. De bom had een naam, Fat Man, genoemd naar Winston Churchill, de Britse minister-president tijdens de Tweede Wereldoorlog.

bron 19

Berlijn 1963, een Oost-Duitse grenswacht springt over een prikkeldraadversperring.

drie afbeeldingen (20, 21 en 22) met een communistische kijk in de jaren zestig op Uncle Sam, symbool voor de Verenigde Staten

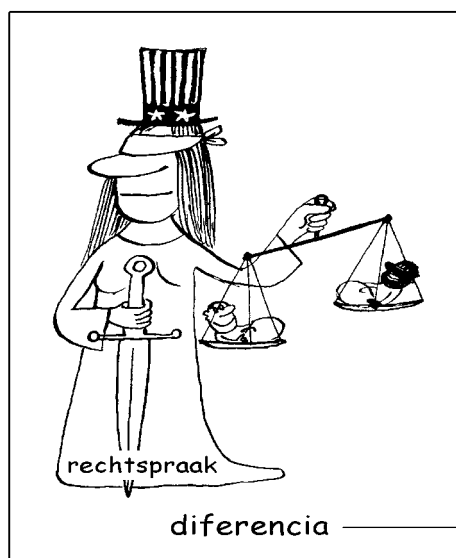
bron 20

omnipresencia

— overall aanwezig

bron 21

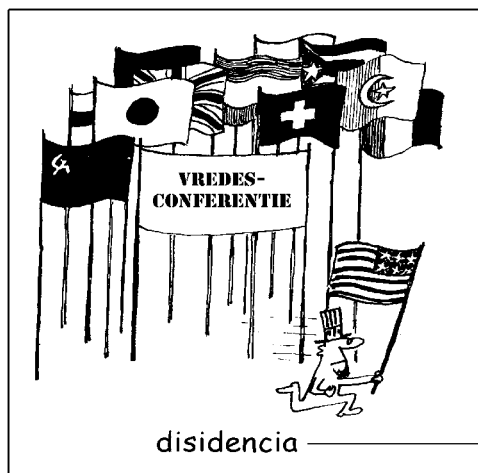

rechtspraak

diferencia

— verschil

bron 22

disidencia

— anders denkend

bron 23

De twee buren zitten in de tuin. Links zit president Kennedy van de Verenigde Staten. Rechts zit partijleider Chroesjtsjov van de Sovjetunie. Beiden lezen een boek met tips over het snoeien van bomen.

bron 24

bron 25

begin jaren vijftig

Eerst was de Nederlandse regering in 1950 niet bereid om troepen te leveren aan de Verenigde Naties. Deze troepen zouden onder leiding van de Verenigde Staten ingezet moeten worden in het militaire conflict in Korea. Toch stuurde ook Nederland uiteindelijk militairen. Dit gebeurde onder druk van de pers en van de politieke partijen in Nederland.

bron 26

eind jaren zestig

Het optreden van de Verenigde Staten in Vietnam eind jaren zestig leidde bij grote groepen mensen in Nederland tot twijfel aan de rechtvaardigheid van het conflict in Vietnam. Ook de manier waarop het Vrije Westen werd verdedigd door de Verenigde Staten leidde tot kritiek.

bron 27

fragmenten uit 'Meneer de president' (voor het eerst gezongen door Boudewijn de Groot aan het eind van de jaren zestig)

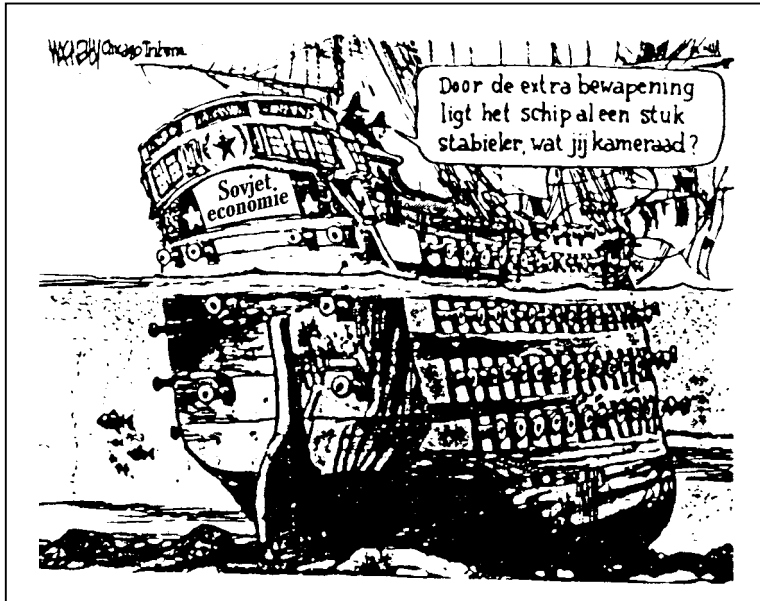
Meneer de president, welterusten,
slaap maar lekker in je mooie Witte Huis.
Denk maar niet te veel aan al die verre kusten,
waar uw jongens zitten, eenzaam, ver van thuis.

Droom maar van de overwinning van de zege,
droom maar van uw mooie vredesideaal
dat nog nooit door bloedig moorden is verkregen.
Droom maar dat het u wel lukken zal ditmaal.
Denk maar niet aan al die mensen die verrekken,
hoeveel vrouwen, hoeveel kinderen zijn vermoord.

Droom maar niet te veel van al die dooie mensen,
droom maar fijn van overwinning en van macht.
Denk maar niet aan al die vredeswensen,
meneer de president, slaap zacht.

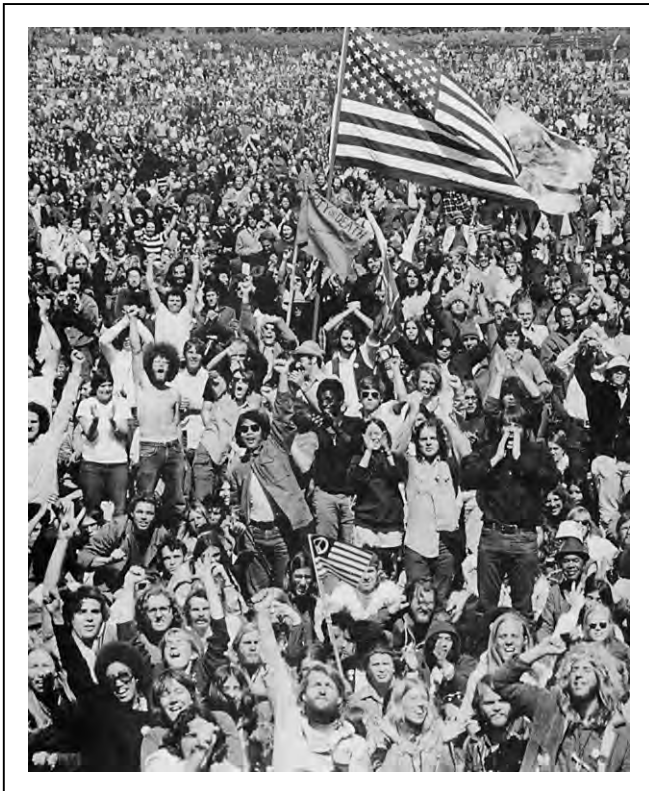
bron 28

onder en boven de waterspiegel

bron 29

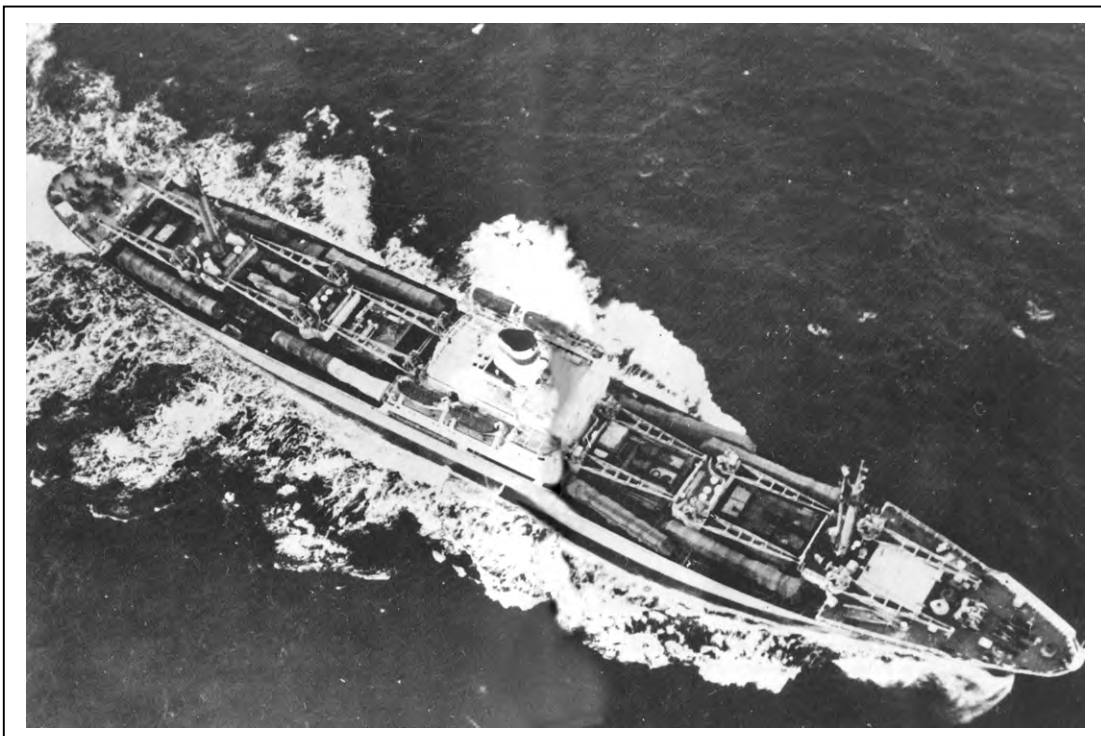
demonstratie tegen de oorlog in Vietnam

bron 30
Kohl en Gorbatsjov

bron 31
vervoer van Russische raketten

bron 32

“Wij willen daden – woorden vullen de maag niet.”

